

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра лісівництва**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Дека́н географічного
факультету

/доц. Калинич І.В./

«27» червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Освітня програма	Лісове господарство
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» для здобувачів вищої освіти галузі знань **20 Аграрні науки та продовольство** спеціальності **205 Лісове господарство** освітньої програми **Лісове господарство**.

Розробники: к.е.н., доц., доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту Задорожна І.В.

к.с.-г.н., доц., доцент кафедри лісівництва Задорожний А.І.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **лісівництва**

протокол № 10 від «27» червня 2025 р.

Завідувач кафедри Потіш Л.А.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 10 від «27» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	4	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійна робота -4	7	8
	Лекції:	
	32	8
Вид підсумкового контролю: екзамен	Практичні (лабораторні):	
	32	8
Форма підсумкового контролю: усне та письмове опитування	Самостійна робота:	
	71	119

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок з економічних основ функціонування лісового господарства, оволодіння методами раціонального використання лісових ресурсів, планування, аналізу та оцінювання економічної ефективності лісгосподарської діяльності в умовах ринкової економіки з урахуванням принципів сталого розвитку.

Основними завданнями дисципліни є:

- формування у студентів цілісного уявлення про економіку лісового господарства як складову національної економіки;
- засвоєння основних економічних категорій, понять і показників, що використовуються в лісовому господарстві;
- вивчення економічних основ раціонального використання, відтворення та охорони лісових ресурсів;
- оволодіння методами економічного аналізу діяльності підприємств лісового господарства;
- набуття навичок планування, прогнозування та оцінювання економічної ефективності лісгосподарського виробництва;
- дослідження особливостей формування витрат, собівартості та ціноутворення на продукцію лісового господарства;
- ознайомлення з фінансово-економічним механізмом і системою оподаткування в лісовому господарстві;
- формування здатності застосовувати економічні знання для прийняття управлінських рішень у сфері лісового господарства з урахуванням екологічних та соціальних чинників.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

Знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК 7).

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 8).

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 9).

Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 10).

Навички здійснення безпечної діяльності (ЗК 11).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 12).

Фахові компетентності:

Здатність застосовувати знання, уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства (ФК 1).

Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження (ФК 2).

Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів (ФК 4).

Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел, передового виробничого досвіду (ФК 5).

Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію (ФК 7).

Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді (ФК 8).

Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях (ФК 12).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): Лісівництво.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Економіка лісового господарства», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.	ПРН-11
Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.	ПРН-14
Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.	ПРН-15
Використовувати знання та розуміння основних лісівничих дисциплін, що мають відношення до базового рівня в лісівництві та лісовпорядкуванні.	ПРН-17
Застосовувати знання та розуміння елементів суміжних галузей (економіки, екології тощо), щоб розвинути розуміння міждисциплінарних зв'язків між спорідненими науками.	ПРН-18
Володіти належними робочими навичками працювати самостійно або в групі, уміння отримувати та аналізувати результати.	ПРН-19

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здатність оцінювати економічні результати використання лісових ресурсів, ефективність функціонування лісгосподарських підприємств та формулювати обґрунтовані економічні висновки	ПРН-11
Уміння якісно виконувати економічні розрахунки, аналізувати виробничо-господарську діяльність підприємств лісового господарства та застосовувати отримані результати у професійній діяльності	ПРН-14
Здатність обґрунтовувати та впроваджувати економічно доцільні управлінські рішення у лісовому господарстві з урахуванням принципів сталого та наближеного до природи лісівництва	ПРН-15
Використання знань з економіки лісового господарства у поєднанні з базовими лісівничими дисциплінами для комплексного аналізу лісгосподарських процесів	ПРН-17
Здатність застосовувати економічні знання у міждисциплінарному контексті, зокрема у взаємозв'язку з екологією, фінансами та менеджментом	ПРН-18
Уміння працювати самостійно та в команді, аналізувати економічну інформацію, узагальнювати результати та представляти їх у процесі навчальної та професійної діяльності	ПРН-19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- Застосування стандартних методів навчання:
 - лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні, із застосуванням ігрових методів), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН;
 - практичні заняття;
 - індивідуальні завдання;
 - самостійну роботу студентів;
 - поточне тестування та опитування;
 - розв'язання розрахунково-аналітичних завдань;
 - диспути, дискусії та інші форми навчання (стандартизовані тести, аналітичні звіти та доповіді, презентації та виступи на наукових заходах).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента.

Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на семінарських заняттях;
- 2) поточне тестування та опитування;
- 3) розв'язання розрахунково-аналітичних завдань;
- 4) участь в обговоренні питань на семінарах;
- 5) якість пошуку необхідної літератури тощо.

Модульний контроль – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. Модульний контроль з дисципліни «Економіка лісового господарства» проводиться у письмовій формі. Кількість модульних контрольних робіт на дисципліну – 2, який складається з двох змістовних модулів. Форма модульного контролю: тести, завдання і задача.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «Економіка лісового господарства» проводиться у формі екзамену. Форма підсумкового семестрового контролю: письмово-усні завдання згідно розроблених екзаменаційних білетів.

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Економіка лісового господарства» здійснюється відповідно до графіку (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Модуль 1,2 4 курс, 7 семестр
Поточний контроль за змістовим модулем №1
Поточний контроль за змістовим модулем №2
Підсумковий контроль за семестр: екзамен

Студенти вивчають дисципліну «Економіка лісового господарства» протягом одного семестру, що складається з двох змістовних модулів. Після виконання змістового модуля (відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи) здійснюється поточний контроль – модульна контрольна робота.

Таблиця 5.2

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
ЗМ №2	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
<i>Екзамен (2 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2</i>				<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100 бальною системою за кожний модуль**. З цих 100 балів 50%, тобто **50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово-усній формі викладачем в аудиторії**. Решта **50 балів** також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – розв’язання задач, реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в **40 балів**, а практична – **10**.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «С») – за розширеною національною шкалою – «добре»), **або підсумкового контролю** (екзамен).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше **60 балів і отриманий бал його влаштовує**, має право не складати залік із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5.3

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1,2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота		Сума
Модуль 1, 2 семестр							
Змістовий модуль № 1 (40 балів)					Індивідуальна робота (10 б.)	Модульний контроль № 1 (50 балів)	100 балів
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	10 балів	Теми 1-5	
8	8	8	8	8	10 балів	50 балів	
Змістовий модуль № 2 (40 балів)					Індивідуальна робота (10 б.)	Модульний контроль № 2 (50 балів)	100 балів
Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	10 балів	Теми 6-10	
8	8	8	8	8	10 балів	50 балів	
<i>Підсумковий контроль: екзамен 100 балів</i>							

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (**40 балів**);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (**10 балів**);
- контроль за виконанням модульного завдання (**50 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється **поточний модульний контроль у письмовій**,

усній чи письмово-усній формі, який оцінюється у межах від **1** до **50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність студента під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує **50-бальну** систему оцінювання – 10 (практична компонента) і 40 балів (теоретична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі екзамену. До них допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контроль не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.4:

Таблиця 5.4

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання *самостійної роботи* – підготовки і захисту рефератів та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць.

Оцінка за будь-який вид самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконаний згідно наданих вище вимог – така робота заслуговує на **10 балів**.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі. Для оцінки представляються такі види робіт, які оцінюються в 10 балів: або підготовка рефератів, доповідей тощо, або поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, або виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **40 балів** у кожному змістовному модулі:

- **31-40 балів** – відвідано не менше 90% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **21-30 балів** – відвідано не менше 75% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **11-20 балів** – відвідано не менше 60% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно»;

- **1-10 балів** – відвідано не менше 50% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре».

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульний контроль та екзамен приймаються у письмо-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та екзаменаційні білети.

Таблиця 5.5

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5×8 балів	40	5×8 балів	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація, есе, індивідуальне завдання	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів.

Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та ресурсні основи економіки лісового господарства

Тема 1. Теоретичні основи економіки лісового господарства

Економіка як наука: її сутність, функції та базові економічні категорії. Поняття економічних ресурсів, їх види та специфіка використання в лісовому господарстві. Лісове господарство як галузь економіки: зміст, завдання, функції та особливості розвитку. Місце економіки лісового господарства в системі економічних наук, її взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

Тема 2. Лісове господарство в системі національної економіки України

Класифікація видів економічної діяльності та місце лісового господарства відповідно до КВЕД. Галузева структура лісового господарства та його взаємозв'язок із суміжними галузями економіки. Підприємства лісового господарства: організаційно-правові форми, особливості функціонування та роль у розвитку економіки. Економічне та соціальне значення лісового господарства в національній економіці України.

Тема 3. Природно-ресурсний потенціал лісового господарства

Сутність природно-ресурсної бази лісового господарства, основні поняття та категорії. Форми власності на ліси. Показники стану, відтворення та використання лісових ресурсів і зелених насаджень. Лісові ресурси світу та України: порівняльна характеристика. Напрями та ефективність використання лісових ресурсів в Україні. Економічне значення та особливості використання зелених насаджень.

Тема 4. Основні засоби лісового господарства

Економічна сутність основних засобів та їх класифікація в лісовому господарстві. Оцінка, переоцінка та відновна вартість основних засобів. Фізичне й моральне зношення, амортизація та її роль у відтворенні основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів у лісогосподарській діяльності.

Тема 5. Оборотні засоби лісового господарства

Поняття та економічна сутність оборотних засобів. Кругообіг, структура та класифікація оборотних засобів лісогосподарських підприємств. Показники ефективності використання оборотних засобів та напрями підвищення ефективності їх функціонування.

Змістовий модуль 2. Трудові ресурси, витрати та ефективність діяльності лісового господарства

Тема 6. Трудові ресурси та продуктивність праці в лісовому господарстві

Продуктивність праці: сутність, методи вимірювання та фактори зростання. Персонал підприємств лісового господарства, його склад і класифікація. Показники руху кадрів та ефективності використання трудових ресурсів. Мотивація праці та стимулювання підвищення продуктивності.

Тема 7. Оплата праці в лісовому господарстві

Заробітна плата як економічна категорія, її сутність та функції. Структура та організація оплати праці на підприємствах лісового господарства. Форми і системи оплати праці, оцінювання їх ефективності та роль у стимулюванні трудової діяльності.

Тема 8. Витрати виробництва, собівартість та ціноутворення

Витрати виробництва та їх класифікація. Собівартість продукції лісового господарства, особливості її формування. Ціноутворення на продукцію лісового господарства: принципи, методи та фактори впливу. Формування цін на необроблену деревину, функціонування аукціонних механізмів.

Тема 9. Фінансово-економічний механізм та оподаткування лісового господарства

Джерела та форми фінансування лісового господарства. Лісова рента та її економічне значення. Основи податкової системи та податкові платежі. Особливості оподаткування підприємств лісового господарства.

Тема 10. Планування, прогнозування та економічна ефективність лісового господарства

Врахування фактора часу в економічних розрахунках лісового господарства. Показники та методи оцінювання економічної ефективності. Планування та прогнозування розвитку лісового господарства в умовах сталого розвитку та ринкової економіки.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
7-й семестр						
Змістовий модуль 1. Теоретичні та ресурсні основи економіки лісового господарства						
Тема 1. Теоретичні основи економіки лісового господарства	11	2	2			7
Тема 2. Лісове господарство в системі національної економіки України	11	2	2			7
Тема 3. Природно-ресурсний потенціал лісового господарства	15	4	4			7
Тема 4. Основні засоби лісового господарства	15	4	4			7
Тема 5. Оборотні засоби лісового господарства	15	4	4			7
Разом за модуль 1	67	16	16			35
Змістовий модуль 2. Трудові ресурси, витрати та ефективність діяльності лісового господарства						
Тема 6. Трудові ресурси та продуктивність праці в лісовому господарстві	15	4	4			7
Тема 7. Оплата праці в лісовому господарстві	15	4	4			7
Тема 8. Витрати виробництва, собівартість та ціноутворення	15	4	4			7
Тема 9. Фінансово-економічний механізм та оподаткування лісового господарства	11	2	2			7
Тема 10. Планування, прогнозування та економічна ефективність лісового господарства	12	2	2			8
Разом за модуль 2	68	16	16			36
Разом за семестр	135	32	32			71

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
7-й семестр						
Змістовий модуль 1. Теоретичні та ресурсні основи економіки лісового господарства						
Тема 1. Теоретичні основи економіки лісового господарства	14	1	1			12

Тема 2. Лісове господарство в системі національної економіки України	14	1	1			12
Тема 3. Природно-ресурсний потенціал лісового господарства	14	1	1			12
Тема 4. Основні засоби лісового господарства	14	1	1			12
Тема 5. Оборотні засоби лісового господарства	12					12
Разом за модуль 1	68	4	4			60
Змістовий модуль 2. Трудові ресурси, витрати та ефективність діяльності лісового господарства						
Тема 6. Трудові ресурси та продуктивність праці в лісовому господарстві	14	1	1			12
Тема 7. Оплата праці в лісовому господарстві	14	1	1			12
Тема 8. Витрати виробництва, собівартість та ціноутворення	14	1	1			12
Тема 9. Фінансово-економічний механізм та оподаткування лісового господарства	14	1	1			12
Тема 10. Планування, прогнозування та економічна ефективність лісового господарства	11					11
Разом за модуль 2	67	4	4			59
Разом за семестр	135	8	8			119

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи економіки лісового господарства	2	1
2	Лісове господарство в системі національної економіки України	2	1
3	Природно-ресурсний потенціал лісового господарства	4	1
4	Основні засоби лісового господарства	4	1
5	Оборотні засоби лісового господарства	4	-
6	Трудові ресурси та продуктивність праці в лісовому господарстві	4	1
7	Оплата праці в лісовому господарстві	4	1
8	Витрати виробництва, собівартість та ціноутворення	4	1
9	Фінансово-економічний механізм та оподаткування лісового господарства	2	1
10	Планування, прогнозування та економічна ефективність лісового господарства	2	-
Разом		32	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи економіки лісового господарства	7	12
2	Лісове господарство в системі національної економіки України	7	12
3	Природно-ресурсний потенціал лісового господарства	7	12
4	Основні засоби лісового господарства	7	12
5	Оборотні засоби лісового господарства	7	12

6	Трудові ресурси та продуктивність праці в лісовому господарстві	7	12
7	Оплата праці в лісовому господарстві	7	12
8	Витрати виробництва, собівартість та ціноутворення	7	12
9	Фінансово-економічний механізм та оподаткування лісового господарства	7	12
10	Планування, прогнозування та економічна ефективність лісового господарства	8	11
Разом		71	119

6.5. Індивідуальні завдання

Метою виконання індивідуального завдання є поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок з економіки лісового господарства в процесі самостійної роботи студентів під керівництвом викладача.

Методологічною основою виконання індивідуального завдання є наукові праці вітчизняних і зарубіжних економістів, нормативно-правові акти, статистичні матеріали та офіційна інформація щодо діяльності підприємств лісового господарства.

Індивідуальне завдання з дисципліни «Економіка лісового господарства» виконується у формі реферату за індивідуальною темою відповідно до варіанта, визначеного викладачем. Реферат має охоплювати основні теми дисципліни, містити теоретичний аналіз обраної проблематики, елементи узагальнення та висновки.

Оформлення реферату здійснюється відповідно до встановлених вимог і подається у визначені терміни. Оцінювання індивідуального завдання здійснюється з урахуванням повноти розкриття теми, логіки викладу матеріалу, рівня самостійності та якості оформлення роботи.

Тематика рефератів з дисципліни «Економіка лісового господарства»:

1. Економіка лісового господарства як галузь національної економіки України.
2. Роль і значення лісового господарства в забезпеченні сталого розвитку.
3. Лісові ресурси України: економічна оцінка та напрями використання.
4. Природно-ресурсний потенціал лісового господарства та ефективність його використання.
5. Форми власності на ліси та їх економічні наслідки.
6. Матеріально-технічна база підприємств лісового господарства.
7. Основні засоби в лісовому господарстві та показники ефективності їх використання.
8. Оборотні засоби лісгосподарських підприємств та шляхи підвищення ефективності їх використання.
9. Трудові ресурси лісового господарства: структура та особливості використання.
10. Продуктивність праці в лісовому господарстві та фактори її зростання.
11. Організація та мотивація праці на підприємствах лісового господарства.
12. Заробітна плата в лісовому господарстві: форми, системи та стимулююча роль.
13. Витрати виробництва в лісовому господарстві та їх економічна характеристика.
14. Собівартість продукції лісового господарства та шляхи її зниження.
15. Особливості ціноутворення на продукцію лісового господарства.
16. Механізм формування цін на необроблену деревину в Україні.
17. Фінансове забезпечення діяльності підприємств лісового господарства.
18. Лісова рента та її роль у формуванні доходів лісового господарства.
19. Оподаткування підприємств лісового господарства: сучасний стан та проблеми.
20. Економічна ефективність лісгосподарського виробництва та методи її оцінювання.
21. Планування діяльності підприємств лісового господарства в ринкових умовах.
22. Прогнозування розвитку лісового господарства з урахуванням фактора часу.
23. Інвестиційна діяльність у лісовому господарстві та її економічна ефективність.
24. Інновації та цифрові технології в економіці лісового господарства.
25. Економічні аспекти відтворення лісових ресурсів.

26. Економічні механізми охорони та захисту лісів.
27. Роль зелених насаджень у соціально-економічному розвитку території.
28. Державне регулювання лісового господарства в Україні.
29. Європейський досвід економічного управління лісовим господарством.
30. Проблеми та перспективи розвитку лісового господарства України в сучасних умовах.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальноживаних програм та операційних систем, таких як програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress.

Методичне забезпечення:

- Електронний конспект лекцій з дисципліни «Економіка лісового господарства»;
- Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант);

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Ткач Л. І. *Економіка лісового і садово-паркового господарства : конспект лекцій для студентів денної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство*. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 47 с.
2. Кравець П. В., Домашовець Г. С., Васишин Р. Д., Лакида І. П., Павліщук О. П., Карпук А. І., Оборська А. Е. *Конспект лекцій з дисципліни «Економіка лісового і садово-паркового господарства» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» за напрямом 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство»*. Київ : Національний університет біоресурсів і природокористування України, Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства, 2017. 110 с.
3. Ліщук В. І. *Економіка лісокористування : конспект лекцій для магістрів спеціальності «Економіка» освітньої програми «Економіка довкілля і природних ресурсів» денної форми навчання*. Луцьк : Вид-во СНУ, 2018. –64 с.
4. Wagner J. E. *Forestry Economics: A Managerial Approach*. London : Routledge, 2024. 620 с.

Допоміжна література

1. Задорожна І.В., Задорожний А. І. Теоретичні підходи до формування механізму управління експортним потенціалом лісогосподарського підприємства. *Економіка та суспільство*, (35). 2022. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-25>
2. Сенько Є. І. *Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарств : навч. посіб.* Київ : Знання, 2012. 487 с.
3. Волковська Ю., Дубовіч І. *Особливості економіко-правового регулювання сталого ведення лісового господарства України в умовах змін клімату // Економіка України. – 2023. № 9 (742). С. 70–83. DOI: 10.15407/economyukr.2023.09.070.*
4. Зінкевич О. В. *Сутність та особливості фінансового забезпечення розвитку лісового господарства в Україні // Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 1(21). С. 124–131.*
5. Shashi Kant, Alavalapati J. R. (eds.) *Handbook of Forest Resource Economics*. London : Routledge, 2014. 576 с.
6. Hyde W. F. *The Global Economics of Forestry*. – London : Routledge, 2012. 496 с.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)